A°. 1859. N°. 282.

Opregte Woensdagsche HAARLEMSCHE COURANT

van 30 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 26 November.

Het officiële dagblad bevat de benoeming van den heer *v. Langenau*, thans te Stockholm, tot gezant te 's Gravenhage.

— Men is ernstig bedacht op maatregelen, welke kunnen strekken om de spanning, die zich thans in Hongarije openbaart in den zin der nationaliteit, te doen bedaren, en ten minste te verhoeden, dat zij eene meer bedenkelijke wending neme. Men spreekt van het voornemen des Keizers om eenigen tijd in Ofen te gaan resideren.

— Uit het Venetiaansche zijn 3330 personen naar de italiaansche Midden-Staten uitgeweken. Van deze zijn tot dusver 654 van daar teruggekeerd.

VAN DEN RIJN, 28 November.

Garribaldi is voornemens geweest om zich naar het eiland Capraja te begeven. Men heeft hem bewogen om vooreerst in Genua te blijven. De chef van zijnen staf zal een gedenkschrift uitgeven over de krijgsbedrijven der Alpen-jagers, gedurende den kortstondigen oorlog van 1859.

PARIJS, 27 November.

De dagbladen deelen thans den brief mede, welke door den minister van Binnenlandsche Zaken is gezonden aan de prefecten, en waarin de aandacht van deze ambtenaren wordt gevestigd op de overdrevene beoordeelingen, welke van tijd tot tijd door de dagbladen, zoo te Parijs, als in de departementen, over Engeland worden geleverd, waardoor niet alleen de publieke opinie wordt verontrust, maar ook wantrouwen wordt verwekt, en een geest van vijandigheid wordt levendig gehouden, welke tot scherpe antwoorden van den kant der britsche bladen aanleiding geeft. De minister merkt aan, dat zoodanige overdrevene beoordeelingen vooral een ernstig karakter erlangen, als zij voorkomen in dagbladen, welke gewoonlijk de politiek der keizerlijke Regering ondersteunen, omdat het buitenland in den regel het gouvernement voor dezelve verantwoordelijk stelt, en hij acht het noodig, dat meer in het bijzonder door de administratie al hare invloed zal worden aangewend om de dagbladen tot omzigtigheid aantesporen.

De minister erkent de noodzakelijkheid, dat dwalingen worden wederlegd en dat lasterlijke of onregtvaardige beschuldigingen worden beantwoord, maar meent, dat dit kan geschieden, zonder dat het nationale gevoel van een magtig volk worde gekwetst. Uit dien hoofde moeten de prefecten een wakend oog op de dagbladen houden, waardoor zij tevens het hunne zullen bijdragen tot handhaving der waardigheid van de keizerlijke staatkunde, in verband met het belang der fransche alliantien en het behoud van den vrede.

De minister acht de tusschenkomst der prefecten tot beteugeling der oppositie-bladen alleen dan noodig, als deze, door overdrevene voorstellingen, zich al te zeer mogten verklaren in strijd met de inzigten en bedoelingen der Regering. In dit geval zullen de prefecten onverwijld kennis moeten geven van hetgeen plaats heeft aan den minister. Voor 't overige hebben de prefecten last bekomen om op vertrouwelijke wijze de omzigtigheid aan te bevelen aan die dagbladen, op welker trouw en bescheidenheid zij staat kunnen maken.

— Berigten uit Turin en Florence deelen bijzonderheden mede omtrent de handelingen van de heeren *Buoncompagni*, *Ricasoli* en *Salvagnoli*, ten gevolge waarvan deze leiders der beweging in Italie zich hebben verstaan omtrent den verderen loop der zaken. De heer *Buoncompagni* heeft te Modena een onderhoud gehad met den heer *Salvagnoli*, den toscaanschen minister van Eeredienst, waarbij beide heeren zijn overeengekomen, dat de eerstgenoemde den titel van gouverneur over Centraal-Italie zal aannemen. Dit onderhoud is bijgewoond door zekeren advocaat *Leopold Galeotti*, die wordt voorgesteld als de persoon, door welks tusschenkomst de verstandhouding is hersteld.

De heer *Ricasoli* heeft aanvankelijk verklaard, zich niet te kunnen vereenigen met de opdragt van het regentschap aan den heer *Buoncompagni*, om dat hij, voornamelijk tegen over de Nationale Vergadering, zijn zegel niet mogt hechten aan een maatregel, terwijl de Vergadering zelve een anderen had goedgekeurd. Volgens den heer *Ricasoli* moet men zich stipt houden binnen de wettige grenzen, en zou de overschrijding dier grenzen tot schromelijke verwarring aanleiding kunnen geven. De heer *Ricasoli* had evenwel naderhand verklaard, dat hij den loop der zaken niet wilde stremmen, en bereid was om den sardinischen staatsman te erkennen als *gouverneur* over de *Collective Staten* van Midden-Italie, mits deze zich verbond tot de onverwijlde oproeping der Volks-vergaderingen. De Regering te Turin zou den heer *Buoncompagni* hebben gemagtigd om zich aan die voorwaarde te onderwerpen.

Naar men van eene liberale zijde meldt, heeft de aanwijzing van den heer *Buoncompagni* een onaangenamen indruk in Italie gemaakt, op grond, dat zij volstrekt niet strookt met de door de Nationale Vergaderingen uitgedrukte wenschen, en heeft men zich alleen aan dezelve onderworpen, om de bezwaren van het oogenblik niet buiten volstrekte noodzakelijkheid te vermeerderen. Van die zijde wordt aangemerkt, dat gedurende de laatste zes maanden Italie welligt nooit meer dan thans blijken heeft gegeven van voorzigtigheid, matiging en „politieke rijpheid" en het te hopen is, dat Europa zich van die uitmuntende gezindheid rekenschap zal willen geven.

De *Courier du Dimanche* is klaarblijkelijk bevreesd, dat Europa zijnen gang zal gaan, en dat het Congres de matiging der Italianen niet naar behooren zal waarderen en beloonen. In dat blad wordt Italie vergeleken bij eene huwbare dochter. Ieder wil over die dochter beschikken, door haar een man optedringen, tot dat zij zelve uitroept, dat zij er ook is, en *haren* zin wil volbrengen. In dat betoog komt verder voor:

„Het zal eene merkwaardige verrassing zijn, dat men in deze eeuw, die, vol ijdele aanmatiging, reeds tot over de helft is gevorderd, over menschelijke zielen heeft beschikt, zooals zulks zou zijn geschied in de barbaarsche tijden. Geene zedeleer zou een zoodanige handelwijze jegens Italie kunnen regtvaardigen. In beginsel is het de taak der Regering, om de orde te handhaven, of te herstellen; niet alleen door het onderdrukken van wanordelijkheden, maar vooral ook door het voorkomen van dezelve. Het kwaad te voorkomen is het beginsel van elke eerlijke wetgeving. Maar in dit bijzondere geval zijn de rollen omgekeerd. Het zijn de voorstanders van de orde, die den brand trachten aantesteken, maar het is de ontbrandbare stof, die geen vlam wil vatten. In de fransche geschiedenis komt een tijdperk voor, in 't welk men verkondigde, *dat men de revolutie in haar eigen vet gaar moest laten braden*. Men heeft gedacht, dat zulks ook in Italie het geval zou zijn."

Men wil aan dit betoog, als de uitdrukking der beginselen van eenige mogendheden, nogal eenige beteekenis hechten.

PARIJS, 28 November.

In sommige politieke kringen gelooft men nog uiet aan de spoedige afzending de uitnoodigings-brieven voor het Congres zonder dat men evenwel weet, of de vertraging, welke deze aangelegenheid ondervindt, aan Engeland, of wel aan Oostenrijk moet worden toegeschreven. De Regering schijnt inmiddels in dat gevoelen niet te deelen, en wacht de mededeeling der te Zurich geslotene tractaten, omdat zij verlangt, dat die te gelijk zal plaats hebben met de uitzending der oproepings-brieven, en overtuigd is, dat morgen of overmorgen daartoe zal kunnen worden overgegaan.

De prijzen der fondsen zijn heden veranderlijk geweest. Even voor de sluiting werd verzekerd, dat de uitnoodigings-brieven waren verzonden. In hoever dit waarheid is, wordt niet gemeld.

— Naar men verneemt, is lord *Cowley* uit Londen teruggekeerd, en is hij, na zich gedurende korten tijd te Chantilly te hebben opgehouden, aan het Hôtel der engelsche ambassade afgestapt. Graaf *Walewski* heeft aan het hôtel van Buitenlandsche Zaken een bezoek ontvan [illegible] *lewski* en lord *Cowley* heden avond gezamenlijk de reis naar Compiègne aannemen.

— In de hoofdkerk Nôtre-Dame worden thans aanstalten gemaakt voor de plegtige inzegening van den heer *Darboy*, onlangs tot bisschop van Nancy en Toul benoemd, door den kardinaal-aartsbisschop *Morlot*. Deze plegtigheid, die waarschijnlijk door een talrijk publiek zal worden bijgewoond, is op woensdag aanstaande bepaald.

— Alles is thans in het paleis der volksvertegenwoordiging in gereedheid gebragt, zoodat de Afgevaardigden kunnen worden bijeengeroepen, zoodra de Regering dit noodig zal oordeelen. De zaal van den Senaat, in het paleis van den Luxemburg, wordt hersteld, onder het toezigt van den architect den heer *de Gisors*. Tot dat die werkzaamheden zullen zijn afgeloopen, zal de Senaat in de zoogenaamde troonzaal vergaderen.

— Omtrent den stand der zaken, wat de naar China bestemde expeditie aangaat, wordt heden gemeld, dat de heer *Faron*, aangesteld tot intendant-generaal, gisteren avond naar Marseille is vertrokken, van waar hij, van het transport der engelsche brieven-maal gebruik makende, zijne reis naar de plaats zijner bestemming zal voortzetten. De fransche consul te Manilla heeft last bekomen tot den aankoop van 400 stuks muildieren, die tot de bespanning van het geschut zullen worden gebezigd. Er is steeds spraak van de organisatie eener reserve, welke onder het bevel zal worden geplaatst van eenen tot het wapen der marine-troepen behoorenden hoofd-officier.

— Heden wordt verzekerd, dat de Keizer niet voor 6 December uit Compiègne naar deze hoofdstad zal terugkeeren.

— Het zeggen is, dat de Staatsraad thans eene voordragt onderzoekt tot wijziging van het bestaande op het stuk der brevetten van uitvinding.

BRUSSEL, 27 November.

De ministeriële en liberale organen vallen steeds de clericalen hevig aan, ter zake van de wijze, waarop deze de Italianen, die zich onafhankelijk van den Paus willen maken, beoordeelen. Volgens de liberalen is het niet mogelijk, dat de clericale partij in Belgie sympathie gevoelt voor de hier te lande bestaande staats-instellingen, als zij tevens de pogingen afkeurt, welke door de bevolking van Romagna in 't werk worden gesteld om zich van de pontificale Regering vrij te maken. *L'Echo du Parlement* heeft dezer dagen bepaaldelijk gevraagd „hoe de zoogenaamde bewindslieden het zullen aanleggen om hun afkeurend oordeel over *de italiaansche revolutie* overeentebrengen met den bijval, welken de gebeurtenissen van 1830 van hunne zijde hebben erlangd?" Hierop heeft gisteren het clericale hoofdorgaan, *le Journal de Bruxelles*, het navolgende geantwoord:

„De vraag is, zooals men ziet, wel geschikt om iemand in het naauw te brengen. Ongelukkig is het evenwel voor onzen scherpzinnigen beoordeelaar, dat de voorstanders van de orde te dezen aanzien een klein onderscheid maken, waardoor het geheele stelsel van drogredenen der liberalen wordt omgeworpen; allen toch zijn overtuigd, dat er een ongewoon groot verschil te vinden is tusschen de wijze, waardoor wij onze onafhankelijkheid hebben bekomen, en de schandelijke berooving, welke de strekking heeft om aan den Paus een gedeelte van zijne Staten te ontnemen, ten einde die aan eenige gelukzoekers in handen te spelen."

Het clericale hoofdorgaan verkondigt uitdrukkelijk, dat het zich, bij het bestaan van dat groote verschil, *ongehouden acht om in verdere bijzonderheden te treden.*

Heden vestigt dat geestelijke hoofdorgaan de aandacht op de feestviering, welke heeft plaats gehad bij gelegenheid van het 25jarig bestaan der vrije brusselsche Universiteit, en welke zich vooral zou hebben onderscheiden door eenen anti-christelijken geest en door godsdiensthaat, onder de hooge bescherming der Regering, die, door hare tegenwoordigheid, als het ware het officiële zegel heeft gedrukt op de vereering der *wijsbegeerte van het liberalismus*, welke aan *de militie van de toekomst* als het staatkundige plegtanker is voorgespiegeld geworden. Bijna te gelijker tijd is het 25jarig bestaan gevierd van de katholieke universiteit te Leuven, welk feest, volgens het clericale blad, zich niet weinig heeft onderscheiden van de liberale feestviering, vermits bij die gelegenheid alles is vermeden, wat naar onregtvaardige en deloyale aanvallen zou hebben kunnen gelijken. — In dit betoog spreekt de clericale publicist van *de Kerk*, die, door de gebeurtenissen van 1830 *geëmancipeerd*, dadelijk van hare vrijheid gebruik heeft gemaakt om de door het belgische episcopaat bestuurde universiteit opterigten.

's GRAVENHAGE, 29 November.

Z. M. heeft benoemd tot ontvanger der dir. belast. te Vinkeveen den heer *H. v. d. Colff*, thans te Oegstgeest; heeft eervol ontslag verleend aan den ontvanger te Nijbroek, den heer *W. Dibbetz*, en heeft benoemd tot ontvanger te Nijbroek den heer mr. bn. *Sloet van Swaneburg*, thans te Twello, en te Voorst den heer surn. *G. C. v. Ketel*.

— Bij de algemeene beraadslaging in de Tweede-Kamer van gisteren over de staatsbegrooting heeft de heer *v. Hall* aangemerkt, dat het Kabinet bij het aanvaarden van het hoog bewind, zich ten taak heeft gesteld, 1° het te gemoet komen in den nood der gemeenten, en 2° den aanleg van spoorwegen, en dat hetzelve in het vervullen van het eerste gedeelte van het programma is te kort geschoten; dat het wel een uitweg heeft gezocht, met de aankondiging, dat uitgaven ten behoeve van den Staat ook door den Staat zullen worden gedragen, maar dat de gemeenten geenszins daarmede geholpen zijn, want dat zij zouden kunnen volstaan met die uitgaven niet op hare begrooting te brengen [illegible] gekomen en heeft beweerd, dat de overgelegde stukken het bewijs niet opleveren, dat de ingekochte schuld is afgeschreven.

De heer *v. Voorthuyzen* heeft zich niet bevredigd verklaard met het uitzigt op verbetering van sommige belastingen, en heeft het spoedig indienen verlangd van eene algeheele hervorming van het stelsel.

De heer *Betz* heeft gemeend, dat het verband tusschen de Rijks- en de gemeente-belastingen geheel is verbroken, en dat het hoog noodig is, iets voor de gemeenten te doen. Hij heeft het gevoelen van den minister bestreden, dat een voorstel daartoe strekkende ontijdig zoude zijn, en betreurt het, dat men, bij de afschaffing van de belasting op het gemaal, eene directe pl. belasting op den grondslag heft van het personeel, met afwijking van art. 243 van de gemeente-wet, en dat de Regering zich gedrongen gevoelt dit goed te keuren. De spreker heeft den minister afgevraagd, of hij bereid was de zaak in ernstige overweging te nemen, en de uitkomst daarvan der Kamer mede te deelen.

In antwoord aan den heer *v. Hall* heeft Z. E. de minister van Financien verklaard, dat de ingekochte schuld werkelijk is afgeschreven en de laatste afschrijving den 18den November heeft plaats gehad.

Verder heeft Z. E. verzekerd, dat niettegenstaande de aanleg der spoorwegen meerdere uitbreiding had erlangd, de wijziging van het belastingstelsel niet op den achtergrond was geschoven; dat reeds veel daartoe was voorbereid, maar dat verbeterde verdeeling, naar zijn oordeel, zonder het daarstellen van nieuwe belastingen, niet wel mogelijk zou zijn, even als de onmiddelijke ontheffing der gemeenten van sommige lasten, als de aangeduidde, zonder verwarring te stichten.

De heer *v. Heukelom* heeft met den heer *Betz* ingestemd. Hij heeft begrepen, dat de verbetering van het belastingstelsel, ter zake der spoorwegen, werd nagelaten; dat indien aan dezen aanleg een te groote uitbreiding was gegeven, dit aan de Regering te wijten was, en dat, terwijl er van geen voornemen blijkt, om de gemeenten te hulp te komen, hij bezwaarlijk de begrooting zou kunnen goedkeuren.

Na de aanneming der (gelijk reeds gemeld is) beide eerste hoofdstukken, met algemeene (57) stemmen, heeft de heer *v. Bieberstein* inlichting verlangd omtrent de zaak van het Maaswater; heeft de heer *Meylink* o. a. ter zake van het nadeel, 't welk door de aftapping wordt geleden, aangedrongen op de onmiddelijke intrekking van de wet van December 1857, als alleen in het belang van naburen, die de regten van Nederland grovelijk blijven miskennen. De heer *Mackay* heeft zich verheugd in het vooruitzigt op de opheffing der Rijntollen, derwijze dat de Rijn nu eerlang tot Schafhausen vrij zal zijn. De heer *Hoffmann* heeft niet ingestemd met den heer *Meylink*, omtrent het intrekken van de wet van 1857, omdat dit zoude kunnen leiden tot represailles, met welke de handel niet gebaat zou zijn.

De heer *Thorbecke* heeft den minister beschuldigd van gebrek aan moed en zelfstandigheid, op grond van het gebeurde bij de, zoo hij meende, overhaaste wapening en nu laatstelijk, met het voorstel voor het overbruggen der rivieren bij Arnhem, ten einde aan de eischen van Pruissen te voldoen, en de zoo weinig beteekenende verklaring, betreffende het losmaken van Limburg van het Duitsch-verbond. De heer *Sloet* heeft den minister dank gezegd voor het doen opheffen der differentiele regten van den hollandschen haring in Rusland, en heeft zich veel goeds voorgesteld van het opheffen der Rijntollen voor den doorvoer-handel. De heer *v. Lynden* heeft gemeend, dat de minister, ten aanzien van Limburg, blijken had gegeven van staatkundige omzigtigheid. De heer *Mackay* heeft daarentegen geoordeeld, dat Nederland in dat

opzigt een hoogen toon mag voeren, ten einde zijne vrijheid te erlangen. De heer *Wintgens* heeft gevraagd, of, daar de band door de mogendheden was gelegd, deze niet konden worden ingeroepen, om dien weder lostemaken.

Bij het beantwoorden van deze en andere bedenkingen heeft Z. E. de minister van Buitenlandsche Zaken, nopens de zaak van de Maas, doen opmerken, dat reeds het voornaamste der beoogde voordeelen, te weten, het verbeteren van het rivier-bed, is verkregen, en dat voor de aftapping nog wordt onderhandeld, weshalve hij, uit den aard der zaak, deswegens in geene bijzonderheden kan treden. Wat het beweerde, nopens gebrek aan moed, betreft, heeft Z. E. doen opmerken, dat moed, gepaard moet gaan met beleid, om geenszins in overmoed te ontaarden; dat het overbruggen bij Arnhem is beraamd om eene belangrijke aansluiting met Pruissen te erlangen; dat de heer *Thorbecke* zelf de bezwaren heeft ondervonden, welke onderhandelingen met Belgie ter zake van het Maaswater opleveren. Wat den band van Limburg met Duitschland betreft, heeft de minister doen opmerken, dat onze toestand in dat opzigt nog niet zoo gunstig is, dat wij dien band kunnen verbreken; dat daarvoor welligt betere gelegenheid zal ontstaan, wanneer gehoor wordt gegeven aan de stemmen, die in Duitschland opgaan voor de hervorming van het Verbond, maar dat, in elk geval, de aangelegenheid meer als eene duitsche, dan als eene europesche moet worden beschouwd.

— In de bijeenkomst van de Tweede-Kamer van heden is de begrooting van het *derde* hoofdstuk der Staatsbegrooting, betreffende de Buitenlandsche Zaken, met algemeene (60) stemmen aangenomen, en is men overgegaan tot de overweging van die van het *vierde* hoofdstuk, voor de behoeften der Justitie.

Ook de algemeene beraadslaging over dit hoofdstuk is heden reeds afgeloopen. Z. E. de minister heeft bij die gelegenheid verzekerd, dat spoedig zul worden ingediend een ontwerp van wet, ter vaststelling van de zetels der regterlijke collegien. De verdere beraadslaging zal morgen worden voortgezet.

— De Eerste Kamer der Staten-generaal is tegen den *negenden* December aanstaande bijeengeroepen.

— Bij de beraadslagingen over het *derde* hoofdstuk der Staatsbegrooting, heeft de heer *Strens* verklaard, dat hij zijne bedenkingen, ter zake van de water-aftapping van de Maas, nader zal voordragen, zoodra het voorstel tot het instellen eener enquête over deze aangelegenheid in de Kamer in overweging zal worden genomen. Hij heeft echter gemeend te moeten doen opmerken, dat men, met het verbeteren van het bed der rivier, weinig gebaat is, indien 'er geen water op den vloed komt, om 'er zich van te bedienen. Ook de heer *Thorbecke* heeft gezegd, zijne meening in dat opzigt alsdan nader te zullen ontwikkelen.

De heer *v. Wintershoven* heeft begrepen, dat van nu af aan de Regering zich met de daad behoorde te verzetten tegen elke aftapping van het Maaswater. De minister heeft daarop geantwoord, dat, staande de onderhandelingen daarover, aan dergelijken maatregel niet kon worden gedacht. De genoemde spreker heeft ook beweerd, dat het verband van Limburg tot het Duitsch-verbond op geenen wettelijken grondslag beruste. Ter bestrijding van dit gevoelen heeft de minister zich beroepen op het verhandelde, tijdens de oproeping van het limburgsche Bonds-contingent.

Ook de heer *Sloet* heeft erkend, dat, zoolang het verband, hoe onaangenaam dan ook, bestaat, de goede trouw vereischt, dat aan de daaruit voortvloeijende verpligtingen behoort te worden voldaan.

Bij de overweging van de bijzonderheden, heeft de heer *v. Lijnden* gewezen op de billijkheid om de diplomatieke agenten eene betere bezoldiging dan de voorgestelde toetekennen. De minister heeft daarop geantwoord, dat, bij het gevorderde voor de openbare werken, daaraan niet heeft kunnen wor-

HAARLEM, 28 November.

In de bijeenkomst van den gemeente-raad van heden is het ontwerp der commissie, belast met het opstel van een adres aan de Eerste-Kamer der Staten-generaal, betreffende de spoorweg-aangelegenheden, na eenige woordenwisseling, goedgekeurd.

In dit adres worden de verschillende bedenkingen tegen de door de Tweede-Kamer aangenomen voordragt voor den aanleg der spoorwegen kortelijk ontwikkeld, en wordt gewezen op het ten eenemale miskennen van de belangen van Noord-Holland in 't algemeen, en van de stad Haarlem in 't bijzonder, bij den bedoelden aanleg, terwijl daarbij geene spraak is van den aanleg van een spoorweg van het Nieuwe-Diep naar Amsterdam, noch van eene aansluiting van den Hollandschen-spoorweg aan het groote spoorweg-net, derwijze, dat de stad Haarlem van het voordeel der aanteleggen wegen, in het belang harer industrie en het opkomend marktwezen, niet het minste voordeel kan trekken, en de ingezetenen der provincie en der gemeente daarentegen wel in de reeds bestaande, en, zoo noodig, in de te verhoogen belastingen in ruime mate zullen betalen. Op de voormelde gronden meent de Raad de Eerste-Kamer te mogen uitnoodigen, tot het besluit te komen, om Z. M. den Koning te verzoeken de bewuste door de Tweede-Kamer goedgekeurde voordragt in nadere overweging te willen nemen.

De voorzitter berigt, dat de heer mr. *P. M. Tutein Nolthenius*, welke op den 19den Julij op nieuw tot lid van den Raad is verkozen, zijne geloofsbrieven als zoodanig heeft ingezonden, en benoemt de heeren *Gerlings*, *Huet* en *van der Aa* om dezelve te onderzoeken, en in de volgende bijeenkomst verslag deswegens uittebrengen.

De voorzitter berigt verder, dat het noodig is geworden om, uithoofde van de ziekte van den titularis, voorloopig in de betrekking van het preceptoraat bij het gymnasium te voorzien. De Raad heeft besloten om vooreerst ter vervulling dezer betrekking voor twee maanden *f* 120 beschikbaar te stellen. (De zoon van den hoogleeraar *Rutgers* heeft zich bereid verklaard om in de waarneming der betrekking te voorzien.)

Op het verslag van de comm. voor de Financien is aan *C. Smit* verhooging van vrijdom van accijns op de steenkolen toegekend.

HAARLEM, 29 November.

Door de autoriteiten op Java zijn de volgende beschikkingen genomen:

1°. Door de algem. rekenkamer, in Augustus ll., *benoemd* tot eerste klerken A. A. Voorneman en L. C. Mutter.

2°. Door de hoofdcomm. van onderwijs in Nederlandsch-Indie, in Julij-September ll., *benoemd* bij de gouvernements lagere scholen: te Padang tot onderwijzer O. E. Hansen, tot 2e onderwijzer J. H. Toorop; te Soerabaya, tot 2e onderw. P. C. von Ghert, tot 3e onderw. H. Schoemaker, tot 4e onderw. N. P. L. Boyer, tot kweekeling J. A. van Orssagen; te Sumadap, tot onderw. J. B. Coenraad; te Rembang, tot onderw. J. Leegstra; te Weltevreden tot onderw. L. W. van Buel.

3°. Door den ambtenaar, belast met de leiding van de dienst der gouvern.-telegrafen in Nederl.-Indie, in Augustus-September ll., *ontheven*, eervol, als chef van het telegr. kantoor te Pattie, A. H. F. Schreijner; — *geplaatst*, op het op te rigten tel. kant. te Singapoer, A. H. F. Schreyner; — *ontslagen*, op zijn verzoek, eervol, de leerl.-telegrafist te Pasoeroean F. A. Bruno; — *benoemd*: tot leerl.-telegrafisten, te Weltevreden, J. H. Dinters en J. N. van der Worm; te Samarang E. W. Suso; te Soerabaya C. S. Spier, E. A. Dutrieux en C. Loos; te Banjoemaas A. F. A. Zeydel; tot chef van het telegraaf kantoor te Pattie, A. K. van Deventer, thans id. te Batavia; — *overgeplaatst*: G. W. Pistorius, van Weltevreden naar Rembang; F. H. L. van den Dungen Gronovius, van Rembang naar Weltevreden; C. F. Renoult, van Magelang naar Pasoeroean; J. P. Koster, van Soerabaya naar Magelang; E. W. Suso, van Samarang naar Batavia; J. H. Dinters, van Weltevreden naar Buitenzorg.

4°. Door den ass.-resid. van Buitenzorg, in Aug. ll., *ontslagen* uit de betrekking van ijkmeester van maten en gewigten te Buitenzorg H. J. J. le Sueur, benoemd zout-pakhuism. te Tanara (Bantam); — *benoemd*: tot ijkmeester als boven J. H. van der Broek; tot pakhuismeester te Buitenzorg G. H. H. van Zadelhoff.

5°. Door den resident van Cheribon, in Sept. ll., *benoemd* tot leden der commissie belast met het beheer der begraafplaats voor lijken van Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen te Cheribon: J. G. Walraven Krol, M. J. Schram, J. C. Botter en J. C. von Banisseht.

6°. Door den resident van Soerabaya, in September ll., *benoemd* tot ass.-griffier bij den landraad te Soerabaya J. M. Burgemeestre, laatstelijk griffier bij den landraad te Modjo Kerto.

HAARLEM, 29 November.

Alhier zijn de volgende telegrammen ontvangen:

MARSEILLE, 28 Nov. Uit Rome wordt geschreven, dat de heer *Antonelli* den Paus op het Congres zal vertegenwoordigen. In het officiele dagblad wordt aangekondigd, dat men overdrevene geruchten verbreidt over de aanstaande hervormingen. Bij de Propaganda is berigt uit Cochin-China ontvangen, betreffende het verdubbelen der vervolging en de bestraffing der Christenen.

PARIJS, 29 Nov. De *Moniteur* vermeldt den inhoud der drie tractaten van Zurich. Deze inhoud komt overeen met hetgeen deswegens reeds door de bladen is medegedeeld.

Graaf *Walewski* heeft een onderhoud gehad met prins *Metternick*, 't welk twee uren heeft geduurd. Het gerucht wil, dat de uitnoodigingen voor het Congres alsnu morgen zullen worden afgezonden.

TURIN, 28 Nov. Het officiële dagblad behelst de nieuwe wet op de verkiezingen en de benoeming van de provinciale gouverneurs. De markies *de Villamarina* is tot gouverneur van Milaan benoemd.

PARIJS, 29 Nov. De uitnoodigingen tot het bijwonen van een Congres, te openen in de eerste dagen van de maand Januarij, zijn heden afgezonden.

BERLIJN, 29 Nov. Het gerucht loopt, dat de minister van Oorlog, generaal *v. Bonin*, zijn ontslag als zoodanig heeft aangeboden, en dat hij, indien het wordt aangenomen, in die hoedanigheid door den generaal *v. Harttmann* zal worden opgevolgd.

De industrie-school van het departement Haarlem der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid wordt thans door een zestigtal jongelieden bezocht, die er vijf malen 's weeks des avonds onderrigt ontvangen in het rekenen, de wis- en natuurkunde en in het hand- en regtlijnig teekenen. In de laatstgenoemde vakken wordt de leerwijze van *Dupuis* gevolgd. De commissie, door het departemen met het toezigt over de school belast, bestaat uit de heeren *A. C. Kruseman*, *J. H. Dyserinck*, dr. *C. Ekama*, *G. H. Geerligs* en *C. Zwaardemaker*. Onderwijzers zijn de heeren *W. M. Logeman* voor de wis- en natuurkundige vakken, *Weihuizen* voor het regtlijnig en *Joosten* voor het handteekenen. Vele jongelieden, die zich aangemeld hadden, konden, wegens gebrek aan ruimte, niet geplaatst worden, waarom in eene der laatst- uitgesproken, dat voor deze school spoedig een ruimer lokaal moge beschikbaar zijn. Hierdoor zou tevens eene verdeeling der leerlingen naar de studie-jaren worden mogelijk gemaakt.

— In den nacht van 27 op 28 is bij Kamperduin gestrand het nederl. barkschip *Ferdinandina Emma*, kapt. *R. Tange*, van Batavia herwaarts bestemd. De bemanning van 16 man, is niet dan bij herhaalde inspanning door de Egmondsche reddingsboot behouden aan wal gebragt.

— De gemeenteraad van Utrecht heeft besloten een adres bij de Eerste-Kamer in te zenden tegen de goedkeuring van de door de Tweede-Kamer aangenomen voordragt voor den aanleg der spoorwegen. In den gemeenteraad van Amsterdam zal over het aanbieden van een dergelijk adres aan de Eerste-Kamer worden heraadslaagd.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 29 November. Den 28sten dezer in **Texel** BINNENGEKOMEN: *Eupatoria*, Petley, Odessa; de stoomb. *Beaver* en *Diana*, beide van Londen; *Warrior*, Smith, Hartlepool; *Zior*, Prince, Sunderland; de stoomb. *Twenthe*, Hull; *Jacobus*, van Duyn, *Hemmo Heylico*, Waker, beide van Riga.

UITGEZEILD: het stoomschip *Smyrna*, Londen. Wind n. w.

— Den 28sten dezer in **Helvoet** BINNENGEKOMEN: *Harmonie*, Zegelker, Malaga; *Hermanus*, Hesse, St. Malo; *Zeemeeuw*, Kruithoff, Rouaan; *Dolphijn*, Hazewinkel, Liverpool; *Thames*, Ford, Parr; *Fifteen*, Stuart, *Republican*, Barnes, beide van Newcastle; *Regalia*, Ruthberson; *South Esk*, Varey, beiden van Sunderland: de stoomb. *Irwell*, Hull; *Union*, Paulsen, Arendsburg; *Ida Jacoba*, Boaker, Windau; *Alliantie*, Steen, Pernau; *Aurora*, Ernst, Riga.

NIETS UITGEZEILD. Wind z. w.

Den 28sten dezer in **Brouwershaven** BINNENGEKOMEN: *Cornelis Gips*, van Rijn van Alkemade, Batavia; *Scipio*, Lorell, Newcastle, beide naar Rotterdam; *Osiris*, Warncke, Riga naar Antwerpen; *Sath-Sprague*, Gillespie, Rotterdam naar Newjork, het laatste, na aan den grond gezeten te hebben; en uitgezeild: *Fop Smit*, Hoefman, (Batavia) Rotterdam. Wind z. w. - n. w.

Den 11den Oct. te Hongkong binnengekomen: 3 *Gebroeders*, Kramer, Macassar, zou den 13den dito naar Whampoa vertrekken.

Den 31sten Aug. te Padang binnengekomen: *Charlotte Ann*, Young, Batavia, is 27 Sept. naar Cowes vertrokken. Uitgezeild: 15 Sept., *Constance*, Kimmerer, Rotterdam.

Den 25sten Sept. van Batavia uitgezeild: *Baron van Hardenbroek*, Henny, Amsterdam; *Maria Anna*, Overgaauw, Nederland; 26 dito *Zeenimph*, Witsen, Elias; 28 dito *Reinhard*, Berckelbach van den Sprenkel; *Valparaiso*, Smit; *van Galen*, Smit, alle 4 naar Amsterdam; *Joan*, Laseur; *Ary Scheffer*, Kunst; *Willem Kroonprins der Nederlanden*, de Bourghelles Zetler; 5 dito *Magdalena*, Henrichsen; *Landbouw*, Kleynenberg; *Argo*, Scherpbier, alle 6 naar Nederland; 9 dito *Nicolaas Witsen*, Stoffels, Amsterdam.

Den 25sten Sept. te Sourabaija binnengekomen: *Calypso*, Nolles, Amsterdam. Uitgezeild: 27 dito *Marianne*, Gronbeck, Nederland.

Den 21sten Sept. van Tjilatjap uitgezeild, *Generaal Michiels*, Visser, Nederland.

Den 10den Oct. te Singapore binnengekomen: *Henriette Louisa*, Dekker, Amsterdam.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 28 November. *Tarwe*: Zeeuws., Vlaams. en Overm. ruim aangevoerd en 30 c. lager met trage koopers, goede en puike jar. *f* 9,70 à *f* 10,20; mindere *f* 8,20 à *f* 9,50. De puikste nieuwe *f* 9 à *f* 9,40; middelbare *f* 8,50 à *f* 8,75; geringe *f* 7,25 à *f* 8,25; roode onveranderd; 158 p. with. Pools *f* 330; 164 p. jar. Hoogl. Kleefs. *f* 338; 162 p. dito *f* 332, *f* 335; 162 p. jar. Bovenl. Ris *f* 315. *Rogge*: Overm., Zeeuws. en Vlaams. ruim ter markt en 30 c. lager *f* 6,50 à *f* 7,30; Buitenl. stil; 152 p. Dantz. *f* 225; 152 p. Pruiss. *f* 220; 144 p. Arch. *f* 190. *Gerst* 30 c. lager; Zeeuws., Vlaams. en Overm. winter *f* 5 à *f* 6,20; dito zomer *f* 5 à *f* 6. *Haver* 10 c. lager; Zeeuws. en Inl. korte *f* 3,90, *f* 5; dito lange *f* 2,25 à *f* 4. *Boekweit*: op 140 p.; Noord-Brab. *f* 183, *f* 185, *f* 187, *f* 190; Mechels. *f* 188; Rijn *f* 183, *f* 184, *f* 185; Frans. bij partij *f* 159, *f* 160. *Erwten* lager; Zeeuws. groene *f* 8,75, *f* 9,75; groote dito *f* 9,50, *f* 12,75; Geld. graauwe en capucijner *f* 11, *f* 15,50. *Boonen*: Zeeuws. en Walch. witte *f* 8, *f* 10,25; dito bruine *f* 8,25, *f* 10,50; dito paardenboonen *f* 6,20, *f* 7,20. *Koolzaad*: Overm. en Zeeuws. in zakken beiden £ 57; Zeeuws. gestort £ 57½ à £ 58. *Kanariezaad* *f* 10,50 à *f* 11,75. Inl. *Hennepzaad* *f* 190.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

29 *November* 1859. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.				OOSTENRIJK.			
Thesaurie 5 p	—	—	—	Obl. *Goll.* 5 p	—	—	—
Ned. Bank 4 "	—	—	—	" " 4 "	50	¼	—
W. Schuld 2½ "	62½	⅝	62 9/16	" Met. 5 "	54 7/16	9/16	54½
" . 3 "	74⅝	⅞	74 11/16	" r.Amst. 5 "	73¼	½	73½
" . 4 "	96 11/16	¾	—	" Nat. 5 "	58 7/16	⅝	58½
Amort. Sd. 3 "	93½	—	—	" 54. 2½ "	28 15/16	29 1/16	29 1/16
Handl. Ms. 4½ "	125¾	—	—	Wener Bank *f*	847	848	—
O. I. Leen. 4 "	95¾	96¼	95¾	" . . "	—	—	—
Holl. Spw. . .	—	—	—	" 4 p	272	—	—
Leening 4½ p	—	—	—	NAPELS.			
Rijn Spw. 4½ "	—	—	—	Cert. L. B 5 "	—	—	—
M. Weldd. 4 "	—	—	—	" Rots. 5 "	—	—	—
BELGIE.				DENEMARKEN.			
Cert. W. S. 2½ p	—	—	—	Obl. Lond. 5 p	—	—	—
" Rots. 2½ "	52 1/16	—	—	" 3 "	—	—	—
FRANKRIJK.				BRAZILIE.			
Certif..... 3 p	—	—	—	Geldl. 24. 5 p	—	—	—
SPANJE.				39. 5 "	—	—	—
Oblig..... 1⅝ p	32⅝	13/16	32 13/16	43. 5 "	—	—	—
" ....3 "	—	—	—	52. 4½ "	91½	—	—
" Bin. 3 "	42¼	½	42½	SARDINIE.			
Am.-Schuld. .	10⅞	—	—	........5 p	—	—	—
Bew. Coup. . .	—	—	—	PERU.			
PORTUGAL.				Geldl. 54. 4½ p	—	—	—
Oblig.....3 p	43 9/16	⅝	43 9/16	" Parijs. .	—	—	
" 1856. 3 "	42	1/16	—	ECUADOR.			
" Uitgest.	—	—	—	Obl. 1855. 1 p	14 13/16	£ 100	
RUSLAND.				VENEZUELA.			
Hope & C°. 5 p	104⅛	—	—	Obl. 6 th. 3 p	26¾	⅞	26¾
" 5 "	102	⅛	102	" Uitg. 1 "	14 1/16	⅛	—
Certif. Obl. 5 "	—	—	—	GRENADA.			
" " 4 "	80½	⅝	80½	Oblig.....3½ p	14 9/16	11/16	—
" Stiglit 4 "	80½	—	—	" Uitg. ..	4 15/16	5	—
" N. 4 "	80	—	—	MEXICO.			
" 54. 5 "	90⅛	—	—	Oblig.....3 p	20 7/16	½	—
" 55. 5 "	99 3/16	⅝	—	N.-AMERICA.			
" Hamb. 5 "	—	—	—				
" Lond. 5 "	—	—	—	Philad. Hope *f*	95¾	⅝	—
" " 4½ "	—	—	—	" Lt. B.	—	—	—
Insch. . 6 "	—	—	—	" Rots. 6 "	—	—	—
Cert. . 6 "	—	—	—	Am. Bankact.	—	—	—
POLEN.							
Aand. 1835. *f*	—	—	—	Ill. Spw. Aand.	—	—	—
Oblig.....4 p	78 3/16	¼	—	" Obl. C.B. 7 "	80¾	—	—
PRUISSEN.				Louisiana 5 p	101	—	—
Oblig..... 5 p	101¾	—	—	GRIEKENLAND.			
Aand. 54. 3½ "	203	—	—	Obl. 1825. 5 p	3	1/16	—

Russische spoorweg volgefourneerde 219¼ à ¾. De 3 pc. Russen 63⅞. — Beleening 3. Prolongatie 3½. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*:

IJ. DE KOCK, *President*. BOON HARTSINCK, 1e. *Secretaris*.

Binnenl. fondsen iets minder gewild; spaansche en oostenrijksche, met eenigen handel, in betere stemming. Venezuela mede iets aangenamer.

WEENEN, 29 November. De 5 pc. Met. 72.30.

LONDEN, 29 November. De 3 pc. gecons. resc. 96⅜.

PARIJS, 29 November. De 3 pc. 70 fr. 30. Spanje 3 pc. 43⅛.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 29sten November 1859.

Petersburg 3/m. *f* 165. *Porto* 3/m. *f* 40¼. *Lisbon* 3/m. *f* 40⅝. *Hamburg* 2/m. *f* 35 1/16 geld; idem zigt *f* 35¼. *Londen* 2/m. *f* 11,62½; idem zigt *f* 11,67½ papier. Disconto 3 pc.

240ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der derde Klasse.

2de Lijst. N°. 13112 een prijs van *f* 5000.

Ter vervulling der vacature van eene predikantsplaats, veroorzaakt door het overlijden van den wel-eerw. heer *J. Muntendam*, heeft de algemeene kerkeraad der Ned. Hervormde gemeente te Amsterdam, gisteren avond de volgende alphabetisch gestelde nominatie uitgebragt: Twaalftal: ds. *J. F. L. Abresch F. Lz.*, pred. te Middelburg; ds. *K. F. Ternooy Apel*, pred. te Delft; ds. *H. Q. Berlage*, theol. doct. en pred. te Zalt-Bommel; ds. *H. Boonen*, pred. te Middelburg; ds. *W. Francken Az.*, pred. te Rotterdam; ds. *J. P. de Keyzer*, pred. te Arnhem; ds. *E. Laurillard*, theol. doct. en pred. te Leyden; ds. *T. Poortman*, pred. te Zwolle; ds. *L. W. E. Rauwenhoff*, theol. doct. en pred. te Dordrecht; ds. *K. Scheffer*, theol. doct. en pred. te Enschedé; ds. *G. Smit*, pred. te Grootebroek; ds. *A. van Toorenenbergen*, pred. te Purmerend.

*** Getrouwd:

VLISSINGEN, 25 November 1859.

MR. PH. J. CALLENFELS
en
A. J. DE SMIT VAN DEN BROECKE.

Eenige kennisgeving.

, Getrouwd:
BAREND JACOBS, van *Blokzijl*,
met
CLARA COHEN, van *Assen*.
ASSEN, 27 November 1859.
Eenige kennisgeving.

, Getrouwd:
ADOLPH Graaf VAN HOMPESCH
en
ARNAILIE Baronesse VAN RIEDESEL TOT EISENBACH.
Kasteel WALBURG, in het Hertogdom *Limburg*,
den 28sten November 1859.

, Den 27sten September 1859, beviel te PAARL, *Kaap de Goede Hoop*, voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, Vrouwe *E. A. L. THALMAN BICCARD — GESELSCHAP.*

, Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON *JOHANNA ROMEYN*, geliefde Echtgenoot van
KOCKENGEN, L. FREEM.
24 November 1859. Eenige kennisgeving.

, Heden beviel zeer voorspoedig van eenen ZOON, Vrouwe *J. W. DE JONGE — DE CRANE.*
ZIERIKZEE, 26 November 1859.

, Bevallen van een' ZOON *E. BECKER*, geliefde Echtgenote van F. SCHWEIGMAN.
DELDEN, 26 November 1859.

, Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER *L. W. TULLEKEN — THESINGH.*
HARMELEN, 26 November 1859.

, Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *B. POSTHUMA*, geliefde Echtgenoote van
ZUTPHEN, G. J. WIJERS A. Gz.
26 November 1859.

, Mijne geliefde Echtgenoot *JOHANNA CATHARINA VAN DER MEULEN*, beviel heden door Gods goedheid, voorspoedig van een ZOON. A. JAGER.
AMSTERDAM, 27 November 1859.

, Bevallen van een ZOON *H. L. BRACK*, *ROOS.*
AMSTERDAM, 27 November 1859.

, Op den zeven en twintigsten November 1859, te AMSTERDAM bevallen van eene DOCHTER *MARIA JACOBA HILLEGONDE VAN DE WAERELD — DE KRUYFF.*

, Bevallen van eene DOCHTER, *CLASINA ANTHONETTA WILHELMINA BLUSSÉ*, geliefde Echtgenoot van Mr. A. DEN BANDT.
DORDRECHT, 28 November 1859.

, Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *A. S. MAUVE*, geliefde Echtgenoote van G. DE VOS.
HAARLEM, 29 November 1859.

, Op den 7den November 1859, overleed te BREDA, mijne geliefde Zuster HENDRIKA SOPHIA WILHELMINA RUTTEN. J. M. RUTTEN.
Door buitenlandsche Betrekkingen eerst geplaatst.

, Op heden overleed, aan de gevolgen der mazelen, in den ouderdom van twee jaren en vier maanden, GEORGE ADRIANUS, hartelijk geliefd jongste Kind van
M. T. T. H. VAN BENTHEM VAN DEN BERGH
en
A. M. C. PUSCH POOL.
ZALT-BOMMEL, 23 November 1859.

, Overleden, Mejufvrouw MARIA ELISABETH STEENBERGEN.
UTRECHT, 24 November 1859.
Eenige en algemeene kennisgeving.

, Op den 15den November 1859, ontsliep mijne dierbare Echtgenoote JOHANNA GEERTRUY KUHN, in den ouderdom van 73 jaren, en heden overleed mijne eenige Zuster SUSANNA ADVOCAAT, circa 79 jaren oud.
AMSTERDAM, L. ADVOCAAT.
23 November 1859. Eenige kennisgeving.

, Op den 24sten November 1859, is te NIJMEGEN overleden, in den ouderdom van 24 jaren, onze hartelijk geliefde oudste Dochter CATHARINA ELISABETH HENRIETTE, die gelogeerd was ten huize van de Wel-Ed.-Geb. Vrouwe *Staring*, geb. *van der Burg*.
J. VALTER.
M. H. VALTER, geb. VAN HERWERDEN.

, Heden overleed onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder JOHANNA LAMBERTINA VAN DEN BOSCH, Wede. *F. L. van Eynden*, in den hoogen ouderdom van ruim 84 jaren. G. J. VAN EYNDEN.
ROTTERDAM, A. L. C. VAN EYNDEN.
den 24sten November 1859.

, In AMSTERDAM is op den 24sten November 1859, na een langdurig lijden, in den ouderdom van ruim 35 jaren overleden, Mejufvrouw CHRISTINE PAULINE ROODENBEEK, diep betreurd door al hare Betrekkingen.
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed, onze geliefde Zuster en Behuwd-Zuster, Mejufvrouw SARA HENDRINA TER MEULEN, in den ouderdom van tachtig jaren.
AMSTERDAM, JAN TER MEULEN.
24 November 1859. A. W. J. TER MEULEN,
RÜHLE VON LILIENSTERN.

, Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, de Heer R. H. VAN HAERSOLTE, in leven Ontvanger der Directe Belastingen te *Bleiswijk* c. a., innig geliefde en diep betreurde Echtgenoot van F. D. VAN RAPPARD.
HILLEGERSBERG, 25 November 1859.

, Heden overleed, na een langzaam, smartelijk lijden, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer JAN HAM, in leven Lid van den Raad der Gemeente gedurende 40 jaren. Hij bereikte den ouderdom van 74 jaren, waarvan ik er 46 met hem in eenen genoegelijken Echt mogt vereenigd zijn.
WIJDENES, DIEUWERTJE SMIT,
26 November 1859. Wed. *J. Ham.*
Mede uit naam mijner Kinderen en Behuwd-Kinderen.
Algemeene kennisgeving.

, Den 25sten November 1859, is op den Huize STERRESCHANS, bij *Nieuwersluis*, in den ouderdom van 76 jaren overleden, de Hoog-Edel Gestrenge Heer HENDRIK JACOB DOUDE VAN TROOSTWIJK, Ridder der Orde van den Nederlandsche Leeuw, Oud Lid der Permanente Commissie uit het Amortisatie Sijndicaat.

, HERVELD, den 26sten November 1859. Heden werden wij diep getroffen door het overlijden van onze Dochter JOHANNA HELENA HENDRIKA, in den nog kinderlijken ouderdom van *dertien* jaren.
D. H. VAN OLST.
H. I. VAN OLST,
geb. JANSEN VAN DE FLIERT.

, Heden overleed na een langdurig lijden, in den ouderdom van ruim 47 jaren, mijne geliefde Echtgenoote ELISABETH ENGELVAART, na eene gelukkige Echtvereeniging van 21 jaren.
Wat ik en mijne Kinderen aan haar als eene teedere Echtgenoote en zorgdragende Moeder verliezen, zullen zij ligt beseffen welke de overledene gekend hebben.
J. KANT VAN ANDEL.
GORINCHEM, den 26sten November 1859.
Gelieve deze algemeene als bijzondere kennisgeving aantenemen.

, Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot G. D BIETZ, in den ouderdom van 76 jaren.
Wed. G. D. BIETZ — A. F. SCHULTZ.
ZALT-BOMMEL, 26 November 1859.

, Heden overleed na eene korte ongesteldheid, in den ouderdom van 60 jaren, MATURIN JOSEPH LE CLERCQ, Stalhouder te *Leyden*, diep betreurd door zijne nagelatene Betrekkingen.
LEIDEN, 26 November 1859.

, Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot AALTJE TEN BOOM, in den ouderdom van 39 jaren.
BLOEMENDAAL, W. T. SMITS.
den 26sten November 1859. Eenige kennisgeving.

, DORDRECHT, 27 November 1859. Heden overleed alhier, Vrouwe ANTHONETTA WILHELMINA VRIESENDORP, Weduwe van den Wel-Edel Gestrengen Heer Mr. *Johan Jacob van den Brandeler*, in den ouderdom van bijna 65 jaren.

, Heden overleed, in ruim zeventigjarigen ouderdom, zeer onverwachts, Vrouwe PETRONELLA MARGARETHA DE COURT, geliefde Echtgenoote van
'sGRAVENHAGE, C. KOOL.
27 November 1859.
Eenige en algemeene kennisgeving.

, Op heden den 27sten November 1859, overleed te 's GRAVENHAGE, in den ouderdom van 90 jaren, Mevrouw de Weduwe GOBIUS, geboren TESTAS.
Eenige en algemeene kennisgeving.

, Heden overleed, in den ouderdom van circa 34 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot ADRIANUS LODEWIJK VAN IJSENDIJK, mij nalatende twee Kinderen, te jong om hun groot verlies te beseffen.
AMSTERDAM, J. NACHENIUS,
27 November 1859. Wede. *A. L. van IJsendijk.*

, Tot onze diepe droefheid overleed heden, ook ons dierbaar jongste Dochtertje HENRIETTE SOPHIA, ruim drie jaren oud. P. VAN MEURS.
HAARLEM, A. J. C. VAN MEURS,
27 November 1859. SCHOBER.
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed, na eene kortstondige doch hevige ongesteldheid, onze waarde Vader en Behuwd-Vader, de Heer G. VAN DER WIND, Oud-Burgemeester en Polderschout der Gemeente *Zegveld*, in den ouderdom van 74 jaren en 2 maanden. Zij die den waardigen overledene in zijn werkzaam leven gekend hebben, zullen beseffen wat wij, hoe hoog ook zijne jaren geklommen waren, nog in hem verliezen. *Namens Kinderen en Behuwd-Kinderen*,
W. VAN DER WIND.
ZEGVELD, 28 November 1859.

, Wij hebben het bedroevende berigt ontvangen, dat onze zeer geliefde tweede Zoon, JAN JUSTUS, oud 22 jaren, die in Junij jl. naar *Java* vertrokken was, zoo wij hoopten tot herstelling zijner gezondheid, den 23sten September, weinige dagen na zijne aankomst, te *Batavia* is overleden. Mr. J. J. ENSCHEDÉ.
C. DALEN.
HAARLEM, 28 November 1859.
Eenige kennisgeving aan familie, vrienden en betrekkingen buiten deze stad.

, De Familie van wijlen den Wel-Eerw. en Wijdluften Heer *G. Spit*, Pastoor der *Paradijs-Kerk* alhier, betuigt haren welmeenenden dank, zoo binnen als buiten deze Stad, voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, bij deszelfs overlijden ondervonden.
ROTTERDAM, 28 November 1859.

, Gevoelig voor de vele blijken van deelneming, in het lief en leed, in de laatste dagen door hen ondervonden, betuigen de ondergeteekenden, daarvoor hunnen welgemeenden dank. H. D. KRUSEMAN JR.
HAARLEM, C. J. KRUSEMAN,
29 November 1859. LOOSJES.

, *Commissarissen tot de Negotiatie voor den Straatweg van* ZUTPHEN *op* APELDOORN *en* DIEREN, adverteren bij dezen, dat op Maandag den 5den December 1859, des middags ten 12 ure, ten Raadhuize der Stad Zutphen, in tegenwoordigheid van Deelhebbenden en ten overstaan van Notaris en Getuigen, zal worden overgegaan tot de **Uitloting** van **TWAALF AANDEELEN**, in voorschreven Negotiatie.

, *Commissarissen en Directeuren der Amsterdamsche Brand-Assurantie-Compagnie*, in den jare 1790 opgerigt, zullen gedurende de maand December en volgende maanden, des Dingsdags en Donderdags van ten een ure, ten Kantore van den Mede-Directeur ED. CROESE, op de Keizersgracht, bij de Utrechtschestraat, No 36, te Amsterdam, vaceren ter betaling der gewone **Jaarlijksche Uitdeeling** van 5 pCt., over het afgeloopen 69ste jaar op COUPONS en 10 pCt. EXTRA-UITDEELING, hetwelk, benevens de afgifte van NIEUWE COUPONS, op de Aandeelen zal worden genoteerd, zullende de Coupons en Extra-Uitdeeling *niet* afzonderlijk betaald worden.
De BALANS zal na primo Januarij 1860, ter visie liggen.

, Degenen, welke iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of in het bezit zijn van Borgtogten, aangegaan door EVERT SPOELDER, in leven *Grof- en Hoefsmid*, gewoond hebbende te Oosterblokker en aldaar den 13den Mei 1859 overleden, worden verzocht daarvan *franco* opgave of betaling te doen, vóór den 20sten December 1859, ten Kantore van den Notaris C. HULST, te Oosterblokker.

, Aan eene talrijke Dorpsschool in Z. H., verlangt men een' bekwaam **HULP-ONDERWIJZER.** Bij gewone verpleging bedraagt het Salaris *f* 150. 's jaars. Brieven *franco* onder Lett r. R., aan den School-Boekhandel van J. H. ZITMAN, te Leyden.

, Men vraagt voor een' Hulp-Onderwijzer, ruim 18 jaren oud, P. G., wel bekend met de Fransche Taal en het Handteekenen, en eenigzins met het Engelsch, eene **BETREKKING**, 't liefst op een Instituut. Adres met *franco* Brieven, bij den Wel-Ed. Heer K. HEMKES, te Noordwijk-Binnen.

, De Ondergeteekende Kostschoolhouder te *Voorst* bij Zutphen, vraagt eenigzins spoedig een bekwaam **SECONDANT**, liefst bezitter van den Hoofd-Onderwijzersrang, en geëxamineerd in de Fransche, Engelsche en Hoogduitsche Talen. Men kan op een *ruim* Salaris rekenen. Brieven *franco*. C. WIEGERS.

APOTHEEK.

Een geëxamineerd Apotheker verlangt, liefst om dadelijk geplaatst te worden, eene betrekking als **PROVISOR, EERSTE BEDIENDE** of **REIZIGER.** Brieven *franco*, onder Letter F., bij de Boekhandelaren MANSSEN EN BLOM, te Utrecht.

, **IEMAND**, oud 20 jaren, bezitter van den 3den Rang en bevoegd tot het onderwijzen van 't Fransch, zoekt eene betrekking, waar gelegenheid is zich verder te bekwamen. Brieven *franco*, Letter A, bij de Boekhandelaren A. F. BLANCHE & COMP., te Utrecht.

HUISKNECHT.

Bij eene Familie, met zes Dienstboden, op een Landgoed tusschen Elburg en Zwolle, verlangt men met primo Februarij e. k., een bekwaam **HUISKNECHT**, van de P. G., voorzien van goede getuigen. Adres met *franco* Brieven, aan het Postkantoor te Elburg, onder Letter M.

TUINMAN.

Een ongehuwd **TUINKNECHT**, van de Prot. Godsdienst, zag zich gaarne met Februarij aanst. geplaatst als *Tuinman*. Hij is bekwaam in zijn vak en kan daarvan goede getuigschriften overleggen. Adres met *franco* Brieven, onder Letter B., aan den Boekhandel van JOH. GERARDTS & COMP. te Hil...

ATTENTIE!!!

Men zoekt gelegenheid om een paar Gehuwde Lieden, uit den fatsoenlijken burgerstand, van middelbaren leeftijd, een **BESTAAN** te bezorgen, door beheer en opzigt over Landerijen of dergelijken. Onpartijdigen, die zich hunner interesseren, kunnen, aangaande hunne braafheid, eerlijkheid, accuratesse enz., de loffelijkste getuigschriften geven. Brieven *franco*, onder Letter X. Adres G. BREUNISSEN TROOST, Predikant te Wamel bij Tiel.

Bijzondere School.

Men biedt ter overname aan: Eene sedert jaren gevestigde bloeijende **DAGSCHOOL voor MEISJES**, uit den beschaafden stand. Brieven *franco*, onder Letter C, aan GEBROEDERS VAN DER HOEK, Boekhandelaren te Leiden.

, In een talrijk Gezin, wordt gevraagd: Eene **JUFVROUW**, van de P. G. die genegen en in staat is aan de Vrouw des Huizes de behulpzame Hand te bieden in het Huishouden, jeugdige Kinderen kan leiden, verzorgen en kleeden, met de Wasch kan omgaan en des gevorderd kan Strijken. Adres onder de Letters B. F. *franco*, bij den Boekhandelaar MADO, te Utrecht.

HERBESTEDING.

Kerkvoogden en Notabelen der Hervormde Gemeente te ROSSUM, zijn voornemens, op Donderdag den vijftienden December 1859, des middags ten twaalf ure, ten Huize van *A. Vissers*, te Rossum, in het openbaar, onder nadere approbatie, volgens gewijzigd **Plan**, Bestek en Voorwaarden, **Aan te besteden.**

Het Afbreken van de tegenwoordige en het Bouwen eener **NIEUWE KERK.**

Bestek en Voorwaarden liggen met de Teekening, bij *A. Vissers*, te Rossum.

Informatiën zijn te bekomen bij den Architect D. J. ITZ, te Zalt-Bommel, door wien op 10 December, des middags ten 12 ure, aanwijzing in loco zal gedaan worden.

Op *franco* aanvrage is het Bestek en de Voorwaarden, tegen betaling van één Gulden, bij den Architect verkrijgbaar gesteld.

Het Kollegie voornoemd,
D. VAN AVEZAAT VAN DER KAAIJ, Voorzitter,
Ter Ordonnantie,
H. VAN DE POLL, Secretaris.

TE OOSTERBEEK TE HUUR:
DE JAGERSKAMP,

met **MOES- en WANDELTUIN** en **KOEPEL**, met schoone Vergezigten.

Het Huis bevat 3 Beneden-, 1 Bovenkamer, Keuken, Meidenkamer en ruim Achterhuis.

Te bevragen bij W. AALBERS, te Oosterbeek en bij den Notaris TROOST, te Arnhem. Brieven *franco*.

*** GAZFABRIEK TE MEPPEL.

Burgemeester en Wethouders van MEPPEL, zijn voornemens op Vrijdag den 23sten December 1859, des voormiddags ten 10 ure, ten *Gemeentehuize* aldaar, en ter uitvoering van het besluit van den Gemeenteraad, in het openbaar aan den minst aannemende **Aan te besteden:**

Het daarstellen van een **DIRECTEURSWONING**, twee **GAZHOUDERSPUTTEN**, met hunne **AFSLUITSPUTTEN, TEERPUT, FABRIJKSGEBOUW, STEENKOLENLOODS** met **AFSLUITINGSMUUR**, om het Terrein der Gazfabrijk.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, zullende ten dien einde 24 uren voor de Besteding, ter Secretarie dezer Gemeente moeten zijn ingezonden, de op gezegeld papier geschreven, en door den Inschrijver en zijne Borgen onderteekende, behoorlijk gesloten Inschrijvings-Biljetten, bevattende de voluitgeschrevene som in Nederlandsche Guldens, waarvoor de Inschrijver zich verbindt dit Werk uittevoeren, mitsgaders de Namen, Voornamen en Woonplaatsen, voluitgeschreven, zoowel van den Aannemer als van de twee Borgen.

Terwijl het Bestek en de Voorwaarden, van af heden ter lezing zullen voorliggen:

Te Assen, bij SOMER.
„ Zwolle, bij SCHEUER.
„ Tiel, in het Heeren-Logement *de Gouden Leeuw.*

Zoomede ter Secretarie dezer Gemeente, alwaar hetzelve, en tevens bij den Heer W. A. CARON, Directeur der Gazfabrijk te Tiel, tegen betaling van vijftig cents per Exemplaar, zal verkrijgbaar zijn.

Meppel, 25 *November* 1859.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
E. G. RODEMANN.
De Secretaris,
DITT.

A. BLEYSWIJK,

Mr. SPEKSLAGER, ZIJLSTRAAT, maakt zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij zich voorzien heeft van een **HAK- en STOPMACHIENE.** Degenen die genegen zijn, deszelfs *nette* en *zindelijke* bewerking te komen bezigtigen, zullen met genoegen ontvangen worden.

Haarlem, 30 *November* 1859.

*** Men zoekt te HUUR, binnen *Haarlem*, tegen primo Mei 1860 of eerder, een **WOONHUIS**, geschikt voor **WINKELNERING.** Adres *franco*, met opgaaf van Huurprijs en Stand onder Letters O. Z., aan den Boekhandelaar F. H. P. KRELAGE, te Haarlem.

UIT DE HAND TE KOOP,

om des verkiezende dadelijk te aanvaarden, in een der grootste Dorpen van Gelderland, vrij van overstrooming en waar verscheidene Hollandsche Familiën wonen: Een groot **HUIS**, op een aanzienlijken stand, met vijf Beneden- en twee Bovenkamers, Keuken, twee Kelders, [illegible] **TUIN**, met vrij en schoon uitzigt.

Adres met *franco* Brieven onder Letter X., of in *persoon*, in den Boekhandel van J. H. GEBHARD & C°., Rokin, te Amsterdam.

Uit de Hand te Koop:

Een welgebouwd, ruim en zeer logeabel **WOONHUIS**, met Bloemen- en Vruchtentuin, op een welvarend Dorp nabij Rotterdam, gelegen aan de Rivier, waarover het een bijzonder schoon uitzigt heeft; het Huis is voorzien van alle Gemakken en ook geschikt om, met het Terrein, voor eene *Handelszaak* of *Fabriek* te worden ingerigt, gevende de ligging aan het Water, te midden van het *Stoombootenverkeer*, uitmuntende gelegenheid tot *vervoer van Goederen.* Adres met *franco* Brieven, onder Letter B., bij den Boekhandelaar P. M. BAZENDIJK, te Rotterdam.

Uit de Hand te Koop:

Een modern **HEERENHUIS**, met spatieuse **TUIN, SCHUUR, KOETSHUIS, PAARDENSTAL** en afzonderlijke **KNECHTS- of TUINMANSWONING**, zeer gunstig gelegen aan de groote roete, in de Kom van een der aangenaamste Dorpen, in het Graafschap Zutphen, alwaar Kerken voor beide Gezindten; bestaande het Huis uit zes Boven- en vier Beneden-Kamers, Keuken, Kelder, Mangelkamer, Bergplaats en verdere Gemakken; een en ander te aanvaarden primo Mei e. k. Des verkiezende kan er eene genoegzame hoeveelheid extra best **BOUW-, WEIDELAND** en **TUINGROND**, in Koop bij verkregen worden. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters H. E., bij den Boekh. J. J. VAN UIJE, te Doesborgh.

Apotheek.

Tegen 1°. Mei 1860, wordt ter overneming aangeboden, eene **APOTHEEK**, ten platten lande. Adres Letter O., bij den Boekhandelaar G. W. VAN DER WIEL, te Arnhem. Brieven *franco.*

*** *Kerkmeesteren te* AARDSWOUD, presenteren te **Verhuren**, voor den tijd van zes jaren:

Eene **HUISMANSWONING**, met eenige stukken zoo **ZAAD-** als **GRASLAND**, staande en gelegen in de Oosterkolk te Aardswoud, op Donderdag den 8sten December 1859, des voormiddags ten 10 ure, ten Huize van *A. de Wit*, Kastelein in *de Roode Leeuw* te Aardswoud, bij wien gegadigden inlichtingen der voorwaarden kunnen bekomen. Brieven *franco.*

*** **HOUTVEILING**, in de *Heeren Duinen*, onder Velsen, op Zaturdag 3 December 1859, des morgens ten 10 ure, ten huize van *J. de Vries*, (door wien aanwijzing der perceelen zal gedaan worden, op Woensdag en Donderdag te voren, des morgens om 9 ure precies), ten overstaan van den Notaris **C. SCHREUDER**, om betaald te worden [illegible] primo Julij 1860, onder solide borgtogt, [illegible] patij zwaar **BERKEN-**, [illegible].

*** JOH. ROEM, Boekhandelaar te *Alkmaar*, geeft uit:

VIER PRENTWERKJES IN PRACHTBANDJES VAN DEN MET ROEM BEKENDEN KINDERSCHRIJVER

FRANZ HOFFMANN.

als I. REINIER. „*Vertrouw op God, zoo zal Hij u uit helpen*". Prijs ingend. 90 C., in prachtb. . . . . . *f* 1,10.
II. DE TROUWE FRITS. „Een ganseh getrouw Man *zal veelvuldig zijn in zegeningen*". Ingen. 90 C., prb. *f* 1,10.
III. DE WEEZEN, *naverteld door PAEDOPHILUS.* Ingenaaid 50 C., in prachtb. . . . . . *f* —,60.
IV. FREDERIK & NICOLAAS. *Eene geschiedenis uit Tyrol.* Ingend. 75 C., in prachtb. . . . . . *f* —,90.

Deze boekjes zijn zoo door *uiterlijk* als *inhoud* zeer aantebevelen tot ST. NICOLAAS geschenkjes.

TWEE NIEUWE PRENTENBOEKJES:

L. VAN DEN BROEK, *Versjes en Vertelsels* voor Jongens en Meisjes.
PROZA EN POËZIJ, voor Jongens en Meisjes.

Post-8vo, in Carton à 75 Cents, in Linnen à *f* 1.20; beiden met

vier gekleurde Staalgravuren.

Alom te bekomen en bij de Uitgevers D. A. THIEME en H. A. TJEENK WILLINK, te Arnhem.

*** **VERKOOPING** te Haarlem, op Donderdag den 1sten en Vrijdag den 2den December 1859, des voormiddags ten tien ure, van **IEPEN-, LINDEN-** en **WILGEN-BOOMEN**, alsmede van **EIKEN-, ESSEN-** en **ELZEN-HAKHOUT**; te beginnen op Donderdag in het Haarlemmerhout en vervolgens aan de Oude Gracht, en op Vrijdag aan de Raampoort en op verschillende plaatsen in en buiten de Stad.

*** De Notaris **J. D. PASTEUR**, te Doetinchem, zal op Zaturdag den 3den December 1859, des voormiddags ten 11 ure, in het *Heeren-Logement* te Doetinchem, finaal Verkoopen:

Een zeer logeabel **HEERENHUIS** met **TUIN** en **SCHUUR**, staande op een der beste standen in de Homburgerstraat te Doetinchem, bevattende 3 Beneden- en 5 Bovenkamers, Meidenkamer, Keuken, Kelder en verdere Gemakken, thans gebruikt als Pastory van de Hervormde Kerk aldaar, te aanvaarden 1 Mei 1860, met de hoogen gebragt op *f* 2620.

Nadere informatien zijn te bekomen bij gezegden Notaris, alwaar dagelijks hoogen kunnen gesteld worden. Brieven *franco.*

PUBLIEKE VERKOOPING.

Men zal op Vrijdag den 2den December 1859, des middags ten 12 ure, ten Huize van den Logementhouder *P. Spigt*, aan de Koopvaarder Binnenhaven aan het Nieuwediep, ten overstaan van den Deurwaarder **J. W. DE HEER**, presenteren te Verkoopen:

De **INVENTARIS**, van het op de Noorder Haaks gestrande Ned. Kofschip *Grietina Hillegina*, laatst gevoerd geweest door Kapitein *R. J. Sprik* en bestaande in: Ankers, Kettingen, staand- en loopend Want, Trossen, Zeilen, Blokken, IJzerwerk, Watervaten enz.

Al hetwelk daags voor en op den Verkoopdag, aan de Binnenhaven ter bezigtiging zal liggen. Informatiën te bekomen ten Kantore van de Kargadoors DUINKER & GOEDKOOP.

*** Bij D. NOOTHOVEN VAN GOOR, te Leyden, komt heden van de pers, het 1e Deel van de

GEDICHTEN VAN W. J. VAN ZEGGELEN.

Versierd met Vignetten en het portret des Dichters.

VAN ZEGGELEN is bij uitnemendheid de populaire zanger van het komische, en weet, door de bevallige wijze, waarop hij de lier hanteert, weêrklank te wekken in het menschelijk hart.

VAN ZEGGELEN zelf zal deze uitgave rangschikken en voor de Pers nazien, en er tevens een aantal pennevruchten aan toevoegen, die tot dusver nog niet in Bundels verzameld noch in het licht verschenen zijn.

De GEDICHTEN van *W. J. VAN ZEGGELEN*, zullen verschijnen in 8 deeltjes, elk van ongeveer 160 bladzijden netten letterdruk, à *f* 1.25 het Deel. Het Prospectus is bij alle Boekverkoopers voorhanden.

*** D. A. THIEME, te Arnhem, verzendt heden alom:

SINTE-KLAAS, OUD- EN NIEUWJAAR.

VIER VERTELLINGEN
VAN
J. J. CREMER.

Post. 8vo., met eene plaat en geïllustreerden omslag *f* 1,25

Nuttige St. Nikolaas-Geschenken.

ALLE IN 2 KEURIGE BANDEN, MET FRAAI VERGULDE STEMPELS.

Bij G. PORTIELJE EN ZOON, te Amsterdam uitgegeven.

SCHOONHEDEN UIT STURM'S OVERDENKINGEN OVER DE WERKEN GODS IN DE NATUUR, voor de 4 Jaargetijden, door ELIZE ANDREWS, naar de 8e Eng. uitgave, door G. ENGELBERTS GERRITS. Gr. 8°., met keurig Vign. en Tit. . . *f* 3,75.

HET LEVEN EN DE LOTGEVALLEN VAN HUGO DE GROOT, door A. C. OUDEMANS, met Platen en Portret, kl. 8°., 2e Druk . . . . . *f* 1,50.

KERN VAN LEVENSWIJSHEID, *of hoe bereikt de Jongeling zijne bestemming?* door K. N. MEPPEN, Predikant. Met Titelpl. op Staal . . . *f* 2,30.

AGATHA. *Kern van Levenswijsheid. of hoe bereikt het Meisje hare bestemming?* door K. N. MEPPEN. Met Titelplaat op Staal . . . . *f* 2,30.

HET VISSCHERSMEISJE VAN HELGOLAND, *een Geschenk voor Kinderen en Kindervrienden*, door GUSTAV NIERITZ. De derde Hoogduitsche uitgave gevolgd . . . . *f* 1,25.

MERKWAARDIGE BIJBELSCHE TAFEREELEN, *om de meer gevorderde Jeugd Gods wijsheid en liefde, in het bestuur der Menschelijke Lotgevallen te doen opmerken*, door P. MOENS. Met gegr. Pl. *f* 1,80.

DE NEDERLANDSCHE RAADSELVRIEND, *een zeven-honderdtal uitgezochte Raadsels*; onderhoudend, leerzaam en zedelijk, toegewijd aan de beschaafde Jeugd, 8°. Met Titel en Vignet. 2e Druk. Benevens Toegift tot dezelve (inh.: de oorsprong der Raadsels en nog een 150-tal Raadsels) . . . . *f* 1,50.

*** Uitgave van W. F. DANNENFELSER, te Utrecht:

KAPPLER, ZES JAREN IN SURINAME.

2 Deelen *f* 3,80.

Zijnde de LOTGEVALLEN van een KOLONIAAL gedurende zijn verblijf aldaar.

ULE, DE WERELD BESCHOUWD IN DEN STRIJD HARER WORDING.

f 7,65.

Een werk dat in hooge mate de belangstelling voor denkende lezers opwekt.

PROFR. VISSCHER'S LEIDDRAAD TOT DE GESCHIEDENIS DER NEDERLANDSCHE LETTERKUNDE.

Prijs *f* 4,70 en gebonden *f* 5.

Wordende voortdurend zoo wel in als buitenlands als het beste werk over de Nederlandsche Letterkunde geprezen.

Feest-Geschenken!

ZOO MAKEN DE KINDEREN HUN SPEELGOED. Eene huisselijke bezigheid voor de winteravonden. 8 Cartons in etui, met een boekje tekst. 2e Serie *f* 1.50.

Deze Serie bevat 2 voorwerpen meer dan de 1e waarvan ll. jaar 2 drukken in weinige weken waren uitverkocht. Het geeft den kinderen eene aangename en nuttige bezigheid en bevat veel eenvoudiger en minder zamengestelde voorwerpen dan de even veel opgang makende Cartons om uit te snijden. In alle voorname Boekwinkels vindt men de 1e en 2e Serie voorhanden.

EMILE SOUVESTRE. Een Wijsgeer onder de Hanebalken. Naar het Fransch door TH. PETERS. 2e Uitgave. Met keurig geïllustreerd vignet op glacé carton . *f* 1.30.

Hetzelfde werkje in rood linnen prachtbandje, met stempels . . . . *f* 1.60.

De Uitgevers vertrouwen *Souvestre's Wijsgeer*, in een nieuw en keurig uiterlijk gerust te kunnen aanbevelen als een net en degelijk Geschenk.

ALTMANN EN ROOSENBURG.

Rotterdam, Nov. 1859.

*** Uitgave van DANNENFELSER, te Utrecht:

HET LEVEN VAN GOETHE

door **SCHAEFER.**
met Voorwoord van Prof. C. W. OPZOOMER.
2 Deelen *f* 5,50.

SCHOEDLER'S BOEK DER NATUUR,

gebonden in halve Marocco Prachtband.
Prijs *f* 8.—.

HEBEL'S GEDICHTEN.

Vertaald door Prof. C. W. OPZOOMER.
Prijs *f* 1,80 en gebonden *f* 2.30.

Zijn Werken uitmuntend geschikt voor Cadeau bij de aanstaande Feesten.

*** De Heeren A. en H. HEYMANS alhier hebben mij de vrijheid gegeven, openlijk melding er van te maken, dat Mejufvrouw *P. Heymans*, geb. *de Graaf*, wonende te Culenborg, welke jaren lang aan de hevigste Rheumatische pijnen leed, daarvan door eenen *Goldberger Ketting* geheel is bevrijd geworden.

Gorinchem, 1859. H. BUDERIJ.

Goldberger's Kettingen

hebben vele menschen hier te lande genezen van rheumatische hoofdpijn, doofheid, hartkloppingen, verlamming, zware chronische hoofdpijn en daardoor veroorzaakte toevallen en duizelingen, pijn in de lenden, gewrichtspijn, knubbeljicht, aangezigtspijn, kiespijn, kramp in de borst en in de kuiten, oorpijn, zwellingen, enz.

De vele attesten, die ons toegezonden zijn, kunnen belangstellenden in Goldberger's Brochure vinden, waarin ook gebruiksaanwijzing, doctorale attesten en goedkeuringen, verschillende wetenschappelijke verhandelingen over de werking dezer kettingen, enz. te lezen zijn. Deze Brochure wordt gratis afgegeven in alle Dépôts van het **Verkoophuis.**

GOLDBERGER'S KETTINGEN kosten *f* 1,80, 2,70, 3,60, 5,40.
GOLDBERGER'S OORMAGNETEN *f* 1,80 het paar.
GOLDBERGER'S GALV. ELECTR. RINGEN *f* 1,20 en *f* 1,80 het stuk.

Amsterdam, Verkoophuis.	Leyden, *L. G. Dirks.*
Haarlem, *J. P. Karthaus.*	Medemblik, *K. H. Idema.*
„ Wed. *de Lange en van Ek.*	Monnickendam, *K. Slot.*
Alkmaar, *J. Brongers Gz.*	Nieuwe-Diep, *P. Gelhard.*
Beverwijk, *C. A. Kühler.*	Purmerend, *S. J. Veen.*
Delft, *J. T. Wagner.*	Schagen, *W. A. Blaauw.*
Enkhuizen, *G. Rienderhoff.*	Uitgeest, Wed. *J. Dats.*
's Hage, *Sack & C°.*	Zaandam, *K. Nieuwenhuis.*
Hoogwoud, *H. Storm.*	O. Zaandam, *H. A. Smit*, voor de Koog.
Hoorn, *P. J. Ruttenberg.*	Zalt-Bommel, *A. G. Huyskes.*
Koog a/d. Zaan, *H. de Jager.*	„ *J. G. Bender.*
Krommenie, Wed. *P. Vaarmeijer.*	

en in de bekende Dépôts in de andere Steden. (11/28 59.)

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.